
УДК 657:[061.1:336.14]
JEL Classification: M41; M11
DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.04

О. І. ПИЛИПЕНКО,
доктор економічних наук, доцент,
декан обліково-статистичного факультету,
Національна академія статистики, обліку та аудиту
e-mail: OIPilipenko@nasoa.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3469-7742>
Researcher ID: AAY-8242-2020

О. А. СВИРИДА,
старший викладач,
Фаховий коледж бізнесу та аналітики,
Національна академія статистики, обліку та аудиту,
e-mail: OASvirida@nasoa.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0104-792X1>

Облікове забезпечення управління державними та комунальними підприємствами в умовах війни

Державні та комунальні підприємства відіграють значну роль в економіці на макро- та мікрорівні, оскільки більшість із них є стратегічно важливими в умовах повномасштабного воєнного вторгнення на територію України та для післявоєнного відновлення вітчизняної економіки. Стратегія Уряду України щодо оптимізації управління державними підприємствами шляхом реформування та приватизації підприємств спрямована на зменшення кількості збиткових і стратегічно неважливих суб'єктів. Основою реформування державного сектору економіки є наукове обґрунтування та дослідження питань облікового забезпечення управління державними та комунальними підприємствами з метою досягнення економічно вигідної приватизації. В статті наголошено на надзвичайній актуальності питання організації безперервного ведення бухгалтерського обліку на працюючих підприємствах, а також на тих, що знаходяться на окупованих територіях, частково або повністю зруйновані. Визначено проблему відсутності інформації щодо реального стану справ у результаті неможливості фізичного доступу до активів, що загострює питання бухгалтерської оцінки збитків, їх документального оформлення та майбутньої компенсації з боку агресора. Визначено фактори, що чинять значний вплив на організацію бухгалтерського обліку, доведено необхідність отримання нових навичок і знань бухгалтерами задля ведення безперервного обліку з урахуванням змін у нормативно-правовій базі України та отримання

© О. І. Пилипенко, О. А. Свирида

достовірної інформації щодо реального стану справ на державних і комунальних підприємствах. Доведено, що важливу роль у проведенні інвентаризації, оцінюванні збитків і реального стану справ, а також у захисті інформації стратегічно важливих підприємств відіграє використання новітніх цифрових технологій, зокрема «хмарних» технологій та технології блокчейн, які забезпечують максимальний захист, а відтак мінімізують ймовірність витоку інформації та унеможливають внесення змін до неї.

Ключові слова: державні підприємства, комунальні підприємства, бухгалтерський облік, цифрові технології, воєнний стан.

O. I. PYLYPENKO,

*Dsc in Economics, Associate Professor,
Dean of the Accounting and Statistics Department,
National Academy of Statistics, Accounting and Audit
e-mail: OIPilipenko@naso.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3469-7742>
Researcher ID: AAY-8242-2020*

O. A. SVYRYDA,

*Senior Lecturer,
Professional College of Business and Analytics,
National Academy of Statistics, Accounting and Audit,
e-mail: OASvirida@naso.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0104-792X>*

Accounting Support for the Management of State-Owned and Municipal Enterprises in Wartime

State-owned and municipal enterprises play a crucial role in the economy at the macro and micro level, since most of them are strategically important in the conditions of the full-scale military invasion of the territory of Ukraine and for the post-war restoration of the national economy. The strategy of the Ukrainian Government to optimize the management of state-owned enterprises by reforming and privatizing enterprises is aimed at reducing the number of unprofitable and strategically unimportant entities. The basis for reforms in the public sector of the economy is scientific substantiation and research into the issues of accounting support for the management of state-owned and municipal enterprises in order to achieve economically profitable privatization. The authors place emphasis on the urgency of organizing continuous accounting at operating enterprises, as well as those located in occupied territories, partially or completely destroyed. The problem of lacking information on the real situation, resulting from the impossibility of physical access to assets was identified, which exacerbates the issue of accounting, documentation and future compensation of the losses by the aggressor. The factors with a significant impact on organization of accounting were identified; the need for accountants to obtain new skills and knowledge in order to

maintain continuous accounting in view of the changes in the regulatory framework of Ukraine and obtain reliable information on the real performance at state-owned and municipal enterprises was proven. It was demonstrated that an important role in conducting an inventory, assessing losses and the real situation, and protecting information of strategically important enterprises belonged to the latest digital technologies, e.g. “cloud” and blockchain ones, allowing for the maximal protection minimizing the likelihood of information leakage and preventing its amendments.

Keywords: *state-owned enterprises, municipal enterprises, accounting, digital technologies, martial law.*

Постановка проблеми. Державні та комунальні підприємства, установи та організації є не лише виконавцями функцій держави на макро- та мікрорівні, а й повноцінними економічними суб'єктами, більшість з яких починаючи з кінця лютого 2022 року опинилися в надскладних умовах господарювання. Під час війни, коли ворог нищить енергетичні підприємства, промислові гіганти, намагається створити хаос у фінансовій системі України, багато підприємств змушені зупинити діяльність, частково або повністю зруйновані в результаті військових дій, перебувають на окупованих територіях. Але інші продовжують працювати та запроваджувати нові види діяльності, спрямовані на підтримку держави в супротиві ворогу та забезпечення життєдіяльності країни.

Виклики перед суб'єктами господарювання, які виникли в результаті форс-мажорних обставин, відобразились і на особливостях облікового забезпечення управління, розвиток якого історично відбувався під впливом дій і подій в зовнішньому середовищі відносно суб'єктів господарювання. Воєнні дії на території нашої держави призвели до зміни традиційних підходів до ведення господарської діяльності підприємств, установ і організацій державної та комунальної форм власності, що значно вплинуло на об'єкти бухгалтерського відображення, а також змусило запроваджувати нові підходи до організації обліку на підприємствах залежно від умов, у яких вони перебувають. Наявність повної та достовірної бухгалтерської інформації має вирішальне значення для ухвалення ефективних управлінських рішень в умовах воєнного стану, контролю за виконанням фінансових планів державних і комунальних підприємств, зокрема щодо ефективності витрачання бюджетних коштів як державного, так і місцевого рівня, що визначає актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. А. П. Шот і К. П. Підручняк розглянули аспекти та методи бухгалтерського обліку під час воєнного стану [1]. О.Р. Кіляр висвітлила проблемні питання ведення обліку та складання звітності в умовах воєнного стану [2]. Стосовно економічних наслідків війни і проблем, з якими може стикнутися економіка України в період післявоєнного відновлення, В. Грушко зазначає, що вже сьогодні необхідно сформулювати стратегію повоєнного економічного розвитку, яка має

бути спрямована на максимальну дерегуляцію та демонополізацію. Автором наведено десять базових принципів, якими може керуватися уряд країни для ефективного відновлення економіки України в післявоєнний час [3]. Питання організації бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності в нинішніх умовах дослідили В. Панасюк та І. Ткачук, зокрема в частині впливу на бухгалтерський облік ризиків здійснення зовнішньоекономічної діяльності [4]. Ю.В. Марущин досліджує специфіку управлінського обліку в державному секторі, бюджетних установах, визначає його роль в умовах воєнного стану та шляхи вдосконалення [5].

Мета статті – висвітлити проблемні питання розвитку облікового забезпечення управління державними та комунальними підприємствами, установами і організаціями в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Військові дії агресора призвели до зменшення кількості не лише приватних підприємств, а й державних і комунальних, частина яких повністю зруйнована або розміщена на окупованих територіях. За даними статистики, в Україні станом на початок 2021 р. налічувалося 14245 комунальних і 3702 державних підприємства [6], а станом на 01.01.2022 р. – 3378 держпідприємств, проте протягом 2022 р. їхня кількість зменшилася на 122, або на 3,6% від загалу. Достовірної статистики щодо кількості комунальних підприємств, установ, організацій станом на 2023 р. немає [7]. За даними Департаменту політики власності Міністерства економіки України, станом на лютий 2024 р. на території України функціонувало 3116 державних підприємств, з яких 215 перебували на стадії банкрутства, 389 – реорганізації за рішенням органу управління, 537 – ліквідації.

Зменшення кількості підприємств зумовлено не лише військовими діями, а й реформою, спрямованою на скорочення державного сектору економіки шляхом приватизації нестратегічних підприємств і вдосконалення управління стратегічними підприємствами шляхом реорганізації. Для ефективного управління Міністерство економіки України планує залишити в державній власності 100 підприємств [8].

Зараз більшість державних і комунальних підприємств є збитковими, проте надходження до державного бюджету у вигляді частини чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань у 2021 р. склали 28,5 млрд грн [9], у 2022 р. – 46,9 млрд грн [10], у 2023 р. – 35,1 млрд грн [11], а протягом січня-грудня 2024 р. – 71 млрд грн [12]. Висхідна динаміка цього показника свідчить про важливе значення цих об'єктів для економіки України. З-поміж ефективних суб'єктів господарювання варто виділити державну ІТ-компанію «ІНФОТЕХ», яка реалізує масштабні ІТ-проекти в галузі криптографічного захисту інформації, цифрових трансформацій та впроваджує комплексні ІТ-рішення в різноманітні сфери. В умовах військової агресії компанія не лише продовжила працювати, а й значно підвищила прибутки та, відповідно, сплатила більше податків (табл. 1).

Показники фактичного виконання фінансового плану державної ІТ-компанії «ІНФОТЕХ» у частині сплати податків до державного бюджету, тис. грн

Показник фактичного виконання фінансового плану	Період		Відносне відхилення, %
	2022 рік	2023 рік	
Фінансовий результат до оподаткування	9200,00	16139,00	75,4
Сплата податків та зборів до Державного бюджету України	24314,00	68133,00	180
Інші податки та платежі на користь держави	65491,00	47238,00	-27,9

Джерело: [13, 14]

Військова агресія на території України призвела до того, що перед керівниками або уповноваженими особами, які відповідальні за організацію бухгалтерського обліку, а також перед бухгалтерами постали нові виклики – пошук інноваційних підходів до ведення обліку з метою забезпечення його безперервності не лише на працюючих підприємствах, а й на тих, що зупинили діяльність або знаходяться на окупованих територіях, не маючи доступу до власного майна і не володіючи інформацією щодо його цілісності. Гостро стоїть питання оцінки збитків і коректного списання пошкодженого або зруйнованого майна. Фонд державного майна України розробив інструкцію щодо оцінки збитків [15], а Кабінет Міністрів України сформулював рекомендації щодо розроблення або внесення змін до нормативних документів із метою налагодження ефективних процесів фіксації, оцінки збитків та використання звітів про оцінку під час судових розглядів судовими інстанціями та в кримінальних провадженнях з метою компенсації збитків агресором.

Військові дії агресора, їхні наслідки та непередбачуваність подій потребують коригування підходів до організації обліку на державних і комунальних підприємствах з метою безперервного відображення господарських операцій та контролю за виконанням фінансових планів, а також складанням фінансової звітності, яка має відображати всі суттєво важливі або прогнозовані наслідки війни.

На систему обліку в період воєнного стану впливає низка факторів:

1. Часткова або повна зупинка роботи підприємства внаслідок військової агресії; знаходження частини підприємств на непідконтрольній уряду України території без фізичного доступу до активів.

2. Порушення логістики та, як наслідок, руйнування системи забезпечення підприємства необхідною сировиною, матеріалами, електроенергією, паливно-мастильними матеріалами.

3. Руйнування або повне знищення комплексів підприємств, приміщень, обладнання та інших активів.

4. Вимушена міграція персоналу на підконтрольні уряду України території або за межі України.

5. Необхідність дотримуватися чинного законодавства та відстежувати зміни в нормативно-правовій базі, які набули постійного

характеру в умовах війни.

Перед бухгалтерами державних і комунальних підприємств в умовах війни постали нові задачі, для виконання яких необхідні знання та навички з різноманітних питань, а також постійний моніторинг змін у нормативно-правовій базі України для ведення обліку в реальному часі (табл. 2).

Таблиця 2

Знання та навички, необхідні бухгалтеру для ведення безперервного обліку з урахуванням змін у нормативно-правовій базі України

Знання та навички	Нормативний документ	Короткий зміст
1. Регулювання земельних та орендних відносин в умовах воєнного стану	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану», Верховна Рада України, від 12.05.2022 р.	Вносить зміни до Земельного кодексу України, що забороняють безоплатну передачу земель державної та комунальної власності в особисту власність, а також отримання дозволів на розроблення документації землеустрою з метою такої передачі
2. Отримання, облік і передача кінцевому споживачу гуманітарної допомоги	Закон України «Про гуманітарну допомогу», Верховна Рада України, зі змінами від 08.11.2023 р.	Визначає правові, організаційні, соціальні засади отримання, надання, оформлення, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги та сприяє гласності й прозорості цього процесу
3. Питання про передачу, примусове відчуження або вилучення майна для військових потреб	Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», Верховна Рада України, від 17.05.2012 р. в редакції від 26.09.2022 р.	Визначає механізм передачі, примусового відчуження або вилучення майна у юридичних та фізичних осіб для потреб держави в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану
4. Організація трудових відносин із працівниками, які були змушені мігрувати у зв'язку з військовою агресією	Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», Верховна рада України, з останніми змінами від 24.12.2023 р.	Визначає особливості проходження державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, особливості трудових відносин працівників усіх підприємств, установ, організацій в Україні незалежно від форми власності, виду діяльності і галузевої належності, представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні, а також осіб, які працюють за трудовим договором, укладеним із фізичними особами, у період дії воєнного стану
5. Особливості обслуговування державних і	Постанова «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською	Визначає механізм виконання в особливому режимі повноважень Державною казначейською

комунальних підприємств, установ Державною казначейською службою України	службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», Кабінет Міністрів України, від 09.06.2021 р. № 590, з останніми змінами від 27.02.2024 р.	службою України та її органами, пов'язаних зі здійсненням казначейського обслуговування бюджетних коштів і коштів інших клієнтів в умовах воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях
6. Списання майна комунальних і державних підприємств: пошкодженого, повністю зруйнованого, такого, що знаходиться на окупованих територіях	Постанова «Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності», Кабінет Міністрів України, від 08.11.2007 р. № 1314, в редакції від 16.04.2024 р.	Визначає механізм списання об'єктів державної власності, якими є об'єкти незавершеного будівництва, матеріальні активи, що відповідно до законодавства визнаються основними фондами (засобами), іншими необоротними матеріальними активами. Постанова не поширюється на майно, порядок списання якого визначається окремими законами (об'єкти житлового фонду, військове майно, державний матеріальний резерв, цілісні майнові комплекси підприємств та ін.)
7. Запобігання неправомірним видаткам під час проведення закупівель товарів, робіт послуг	Закон України «Про публічні закупівлі», Верховна рада України, в редакції від 19.04.2024 р.	Визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад
8. Реалізація державної політики на державних підприємствах	Постанова «Деякі питання Політики державної власності», Кабінет Міністрів України, від 29.11.2024 р. № 1369	Затверджує Політику державної власності, Політику винагороди керівників державних унітарних підприємств і голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, Політику винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50% акцій (часток) належать державі, Державної дивідендної політики
9. Порядок обліку наявних захисних споруд і бомбосховищ, будівництво нових за рахунок бюджетних коштів	Наказ «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», Міністерство внутрішніх справ України, від 09.07.2018 р. № 579, з останніми змінами від 10.01.2024 р.	Визначає вимоги щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, критерії неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку

		неможливість, а також зразки документів паперового обліку фонду захисних споруд, запроваджує систему їх нумерації
10. Особливості документообігу в умовах воєнного стану	Наказ «Про порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», Міністерство юстиції України, від 11.11.2014 р. № 1886/5, в редакції від 29.10.2022 р.	Встановлює загальні вимоги щодо впровадження електронного документообігу із застосуванням електронного цифрового підпису, організації роботи з електронними документами у діловодстві в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, а також вимоги щодо передавання на архівне зберігання електронних документів
11. Складання, затвердження та контроль виконання фінансового плану	Наказ «Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки», Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, від 02.03.2015 р., в редакції від 30.11.2023 р.	Визначає процедуру складання, затвердження (погодження) та контролю виконання фінансового плану державного комерційного та казенного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50% акцій (часток) прямо чи опосередковано належить державі

Джерело: узагальнено автором на основі аналізу нормативно-правової бази України

Надважливу роль в облікових процесах, особливо в період військової агресії, відіграє цифровізація, що значно спрощує ведення бухгалтерського обліку з огляду на принцип безперервності. Цифровізація забезпечує якісне документування всіх господарських процесів, починаючи з первинної документації, з мінімальними помилками, включення реальних витрат до собівартості товарів (робіт, послуг), а також суттєво спрощує процес формування звітів для ухвалення управлінських рішень, особливо для розроблення стратегії мінімізації потенційних загроз. Цифровізація сприяє подальшому здійсненню контролю за виконанням фінансових планів у реальному часі завдяки можливості опрацювання великих масивів даних навіть віддалено від фактичного місцезнаходження підприємства; забезпечує збереженість даних, а також запобігає несанкціонованому доступу сторонніх осіб до інформації, яка може бути визнана як конфіденційна.

Використання комп'ютерних технологій уможливує проведення інвентаризації навіть у віддалених підрозділах не лише для поточних цілей, а й для документування збитків від дій агресора, під час реорганізації чи ліквідації підприємства. Інвентаризація дасть змогу довести, що пошкоджене майно перебувало на балансі підприємства ще до повномасштабної агресії, а також задокументувати інформацію про стан майна до і після його пошкодження. Інструментом проведення інвентаризації є використання

безконтактних комп'ютерних технологій, зокрема сканерів і дронів. Це дає змогу швидко реагувати на розбіжності з результатами попередніх інвентаризацій та гарантує готовність до оперативного надання достовірних даних із метою відшкодування збитків, завданих агресором.

У зв'язку з тим, що переважна більшість державних підприємств спеціалізується на оборонних технологіях і виробництві зброї, витоку конфіденційної інформації зможе запобігти використання «хмарних» технологій та технології блокчейн, які забезпечують максимальний захист, а відтак мінімізують ймовірність витоку інформації та унеможливають внесення змін до неї. Інформаційні технології постійно розвиваються, тому варто переймати досвід передових країн і запроваджувати надійні технології, що мінімізують вплив людського фактора і форс-мажорних обставин на облікові процеси на всіх етапах діяльності підприємств будь-якої форми власності, у т. ч. державних і комунальних.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Наукові дослідження проблем забезпечення безперервності ведення бухгалтерського обліку працюючих підприємств, а також тих, що розміщені на окупованих територіях або повністю чи частково зруйновані, є основою подальших практичних рішень щодо вдосконалення інформаційної бази для управління такими суб'єктами господарювання. В умовах військової агресії наукові дослідження та рекомендації щодо ведення бухгалтерського обліку в реальному часі мають відповідати чинній нормативно-правовій базі, що постійно змінюється і прямо чи опосередковано залежить від реальних і потенційних загроз. Завдяки можливостям цифровізації, у т. ч. електронного документообороту, безперервний обліковий процес в умовах війни відіграватиме надважливу роль в управлінні діяльністю державних і комунальних підприємств, особливо в частині виконання фінансових планів, недопущення неправомірних витрат і компенсації в майбутньому збитків, що виникли в результаті дій агресора.

Список використаних джерел

1. Шот А. П., Підручняк К. П. Організація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах у сучасних умовах. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2022. № 12 (112). С. 129–133. DOI: 10.32839/2304-5809/2022-12-112-23
2. Кіляр О. Р. Актуальні питання ведення обліку та складання звітності в умовах воєнного стану. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/39909/2/RSESGP_2022_Kilyar_O-Current_issues_of_accounting_72-73.pdf
3. Грушко В. Економіка в умовах війни та повоєнний економічний розвиток. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 1 (73). С. 47–53. DOI: 10.31732/2663-2209-2024-73-47-53
4. Панасюк В., Ткачук І. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності в умовах повномасштабної війни. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. № 2. С. 201–206. DOI: 10.31891/2307-5740-2024-328-50
5. Марущин Ю. В. Перспективи розвитку управлінського обліку в бюджетних установах. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 12. DOI: 10.32702/2307-2156.2024.12.8
6. Понад 60% державних і комунальних підприємств не звітують про використані кошти. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/06/18/675160>

7. Держава залишається найбільшим власником підприємств – аналітики. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/06/9/701006>
8. У держвласності залишать лише 100 підприємств. URL: <https://projects.liga.net/reform-of-corporate-management-of-state-property>
9. Показники виконання Державного бюджету України за січень-грудень 2021 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2021_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx
10. Показники виконання Державного бюджету України за січень-грудень 2022 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2022_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx
11. Показники виконання Державного бюджету України за січень – грудень 2023 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2023_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx
12. Показники виконання Державного бюджету України за січень – грудень 2024 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202024_%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx
13. Звіт керівника за 2022 рік. URL: https://infotech.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B7%D0%B0_2022_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf
14. Звіт директора за 2023 рік. URL: <https://infotech.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%202023%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf>
15. Як бізнесу оцінити завдані агресією рф збитки? Інструкція. URL: <https://www.spfu.gov.ua/ua/news/9424.html>

References

1. Shot, A. P., & Pidruchniak, K. P. (2022). Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku ta opodatkovannia na pidprijemstvakh u suchasnykh umovakh [Organization of accounting and taxation in enterprises in modern conditions]. *Young Scientist. Ekonomichni nauky – Young Scientist. Economics*, 12 (112), 129–133. DOI: 10.32839/2304-5809/2022-12-112-23 [in Ukrainian].
2. Kilyar, O. R. Aktualni pytannia vedennia obliku ta skladannia zvitnosti v umovakh voiennoho stanu [Current issues of accounting and reporting under conditions of martial law]. URI: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/39909/2/RSESGP_2022_Kilyar_O-Current_issues_of_accounting_72-73.pdf [in Ukrainian].
3. Hrushko, V. (2024). Ekonomika v umovakh viiny ta povoiennyi ekonomichni rozvytok [Economy in conditions of war and post-war economic development]. *Vcheni zapysky Universytetu “KROK” – Academic Notes of “KROK” University*, 1 (73), 47–53. DOI: 10.31732/2663-2209-2024-73-47-53 [in Ukrainian].
4. Panasyuk, V., & Tkachuk, I. (2024). Orhanizatsiia obliku zovnishnoekonomichnoi diialnosti v umovakh povnomashtabnoi viiny [Organization of accounting for foreign economic activity in conditions of full-scale war]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytskyi National University*, 2, 201–206. DOI: 10.31891/2307-5740-2024-328-50 [in Ukrainian].

5. Marushchyn, Iu. (2024). V Perspektyvy rozvytku upravlynskoho obliku v biudzhetykh ustanovakh [Prospects for the development of management accounting in budgetary institutions]. *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, 12. DOI: 10.32702/2307-2156.2024.12.8 [in Ukrainian].

6. Ponad 60% derzhavnykh i komunalnykh pidpriumstv ne zvituiut pro vykorystani koshty [Over 60% of state-owned and municipal enterprises do not report on the funds used]. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/news/2021/06/18/675160> [in Ukrainian].

7. Derzhava zalyshaietsia naibilshym vlasnykom pidpriumstv – analyky [The state remains the largest owner of enterprises: analysts' views]. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/news/2023/06/9/701006> [in Ukrainian].

8. U derzhvlasnosti zalyshat lyshe 100 pidpriumstv [Only 100 enterprises will remain state-owned]. Retrieved from <https://projects.liga.net/reform-of-corporate-management-of-state-property> [in Ukrainian].

9. Pokaznyky vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za sichen-hruden 2021 [Indicators of implementation of the State Budget of Ukraine for January-December 2021]. Retrieved from https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2021_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx [in Ukrainian].

10. Pokaznyky vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za sichen-hruden 2022 roku [Indicators of implementation of the State Budget of Ukraine for January-December 2022]. Retrieved from https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2022_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx [in Ukrainian].

11. Pokaznyky vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za sichen-hruden 2023 roku [Indicators of implementation of the State Budget of Ukraine for January-December 2023]. Retrieved from https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_2023_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx [in Ukrainian].

12. Pokaznyky vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za sichen-hruden 2024 roku [Indicators of implementation of the State Budget of Ukraine for January-December 2024]. Retrieved from https://mof.gov.ua/storage/files/3_%D0%94%D0%91_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202024_%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.xlsx [in Ukrainian].

13. Zvit kerivnyka za 2022 rik [Manager's report for 2022]. Retrieved from https://infotech.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B7%D0%B0_2022_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf [in Ukrainian].

14. Zvit dyrektora za 2023 rik [Director's report for 2023]. Retrieved from <https://infotech.gov.ua/storage/files/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%202023%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf> [in Ukrainian].

15. Iak biznesu otsinyty zavdani ahresiieiu rf zbytky? Instruksiiia [How can a business assess the losses caused by the Russian aggression? Instructions]. URL: <https://www.spfu.gov.ua/ua/news/9424.html> [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Пилипенко О. І. Свирида О. А. Облікове забезпечення управління державними та комунальними підприємствами в умовах війни. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць*. 2025. № 1–2. С. 58 – 69.

DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.04

Link to the article:

Pylypenko, O. I., Svyryda, O. A. (2025) Oblikove zabezpechennia upravlinnia derzhavnymy ta komunalnymy pidpriemstvamy v umovakh viiny [Accounting Support for the Management of State-Owned and Municipal Enterprises in Wartime]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu – Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Accounting and Audit*, 1–2. 58 – 69. DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2025.04